

Veronica Roth se je pred nekaj proslavila s svojo distopično trilogijo *Razcepljeni* (knjige *Razcepljeni*, *Neupogljivi*, *Povezani*

), po kateri so bili posneti tudi filmi. Prva knjiga v seriji je izšla pri njenih 23 letih, in čeprav je navdihe zelo odkrito pobrala iz

Harryja Potterja, *Iger lakote*

in še od kod, je z njo vseeno predstavila in vzpostavila nov literarni svet s prepričljivimi, izdelanimi junaki, obenem pa še konec zasukala v popolnoma nepričakovano in nekonformistično smer. Letos je s knjigo

Vreži znamenje

tlakovala pot novi trilogiji, distopijo pa je zamenjala za znanstveno fantastiko. S tem se je sicer izmahnila nevarnosti, da bi po velikem uspehu pisala eno in isto »preverjeno«
zgodbo, kot to duhamorno počne Cassandra Clare, a je vseeno brcnila v temo.

Vreži znamenje je knjiga mnogih zgodbenih plasti, a kaj, ko se te med seboj nikakor ne uspejo povezati in spojiti v enotno razburljivo zgodbo, kakršno bi po opisu pričakovali. V osnovi gre za več ljudstev, ki živijo po celem vesolju, vsak izmed njih pa ima nek dar, ki ga prinaša energija.

Protagonista sta dva, poglavja se zato izmenjujejo glede na njuni zgodbi. Cira je pripadnica šotetskega naroda (pri opisovanju katerega se Rothovi v knjigo prikrade rasizem), njeno življenje pa je polno bolečine, saj je njen »dar«, da povzroči bolečino vsakomur, ki se je dotakne. Lik je osnovan na podlagi ljudi s kroničnimi bolečinami, vendar pa je ta aspekt grozno romantiziran in nepravičen do vseh ljudi, ki take stvari doživljajo v resnici. Ciri namreč okolica dopoveduje, da gre za dar, pa tudi, da je za to kriva sama, ker verjame, da si vsi zaslužimo bolečino. Roth se spusti celo tako nizko (pozor, spoilerji!), da Ciro »ozdravi«, kar nezadržno spomni na knjigi *Everything Everything* Nicole Yoon in *Holding Up The Universe* Jennifer Niven, še dveh primerov uporabe »zanimive nenavadne«
bolezni za boljšo publiciteto, samo zato, da se na koncu izkaže, da je junak bolezen (resnično bolezen, ki jo imajo resnični ljudje, tudi najstniki, posledično bralci takih knjig) prebolel, premagal, ker je

izbran

. To res ni nekaj, česar bi si v literaturi želeli več.

Drugi protagonist, Cirin sovražnik in pripadnik miroljubnih Thuvhejvec, je Akos, njegov dar je, da utiša druge bolečine, in kot ujetnik mora blažiti Cirino bolečino, potem pa – izredno neprepričljivo – postane njen ljubezenski interes. Njun odnos, opis z besedami, ki lahko cinika poženejo čez rob, se trudi biti nekaj posebnega, a izpade popolnoma klišejsko: »Poslušala sem njegovo dihanje. Slišala sem ga že takrat, ko sem ga poljubila, vsak njegov izdih je bil kratek izbruh, kot da ga ne bi hotel izpustiti iz sebe.« Kakršnokoli iskrenost pa prepreči še nelogičnost, da so poglavja s Cirino napisana v prvi osebi ednine, poglavja z Akosom pa v tretji ednine, čeprav pri obeh izvemo samo njima znane stvari, celo njune misli, pri Akosu zapisane: Predstavljal si je, da je doma in lahko okusi sneg v zraku in voha mrzlo prst. Pustil je, da mu je hrepenenje prebodlo vse telo, nato pa spet zaspal.« Ta nenavadna avtorska odločitev povzroči, da nas Akosova poglavja kar naprej navdajajo z distanco.

Skozi celotno knjigo je razvidno, da se Rothova ni uspela osredotočiti. Nenehno preskakuje od ljubezenske zgodbe do politike, potem spet v mistiko, magijo in energije, pa v futuristična potovanja po vesolju, kar so samo po sebi res bogate teme, a nobene izmed njih ne razvije dovolj, kompleksnosti praktično ni. Dogajanje je predvidljivo, na dobrih 400 straneh se ne zgodi čisto nič takega, česar nismo videli v nešteti povprečnih mladinskih romanih. Knjiga je zato dolgočasna, ritem je upehan in branje hočeš nočeš mukotrpno. Eden izmed večjih problemov pa je tudi grajenje literarnega sveta oziroma vesolja. Roth si je namreč za prizorišče izbrala kar celotno vesolje, ki pa ga ne predstavi. Vsakih nekaj besed navrže nov podatek, ki ni nikoli razložen, kontekstualiziran ali nadgrajen, vse je narejeno površno in brez pravega žara. Zato je Akosov in Cirin svet popolnoma abstrakten in nevznemirljiv. Po prebranih *Razcepljenih* si res ne bi mislila, da bo

Vreži znamenje

tako veliko razočaranje, a očitno se je avtorica podala na preveč neraziskan teren. Edini kriki v tem vesolju so kriki ogorčenja nad površno obdelano snovjo, ki nikakor ni lahkotna, sicer pa je

Vreži znamenje

bolj predstavnik še ene povprečne knjige, ki sproža polemike zaradi samih napačnih razlogov.

Avtorica: Veronika Šoster

{fshare id=2919}